

***Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder***

Chefredaktør JydskeVestkysten

Peter Orry

Ved mødet på Harreslev-Kobbermølle Danske Skoles

Fredag den 9. juni 2023 kl. 19:30

Tak for invitationen – og som det allerførste et stort til lykke med jeres fantastiske resultat ved kommunalvalgene for nylig. Det er imponerende.

Temaet for årsmøderne i år er "Frivillig fordi jeg ikke kan lade være". Det kan der kun siges gode ting om. Jeg har selv været frivillig i masser af år, og det samme har mange af jer. Samfundet ville ikke fungere uden. Men jeg tænkte, at da der sikkert bliver talt om dét på alle de andre årsmøder, og da jeg er inviteret til at tale som chefredaktør, vil jeg omskrive temaet til noget andet, nemlig "Medier – fordi jeg slet ikke kan lade være".

For lige som samfundet ikke kan fungere uden frivillige, kan det ikke fungere uden frie og kritiske medier, og demokratiet kan da slet ikke. Og I som mindretal kan heller ikke. Der skal være medier, som kigger kritisk på de politikere, virksomheder, organisationer og mennesker i det hele taget, som har magt til at påvirke samfundets udvikling og andre menneskers liv. Der skal være medier, som råber højt, når noget ikke er, som det skal være. Medier, som sætter vigtige emner til debat. Medier, som oplyser og gør os alle sammen klogere og bedre i stand til at træffe gode beslutninger i hverdagen – og når vi skal stemme til valgene. Prøv bare at se på de samfund, hvor man mangler frie medier. Har man ikke dem, har man heller ikke demokrati. Se på Rusland, se på Kina, se på Nordkorea, se på Tyrkiet (verdensrekord i fængslede journalister). Se på mange af landene i Mellemøsten og den arabiske verden. Siger eller skriver journalister det forkerte, kan det koste dem fængsel eller endda livet. 86 journalister blev dræbt i 2022, 533 sad i fængsel 1. december 2022.

Jo, jo, men det er jo den slags lande og ikke os, tænker I måske, men sandheden er, at frie medier er under pres også i den vestlige verden. Mest tydeligt i USA, hvor manglen på tiltro til medierne har ført til den splittelse og mistro til demokratiske institutioner, som var årsagen til stormen på Capitol i januar 2021, men der er også andre former for pres her i Europa, i Danmark og i Tyskland. Aldrig har myndigheder, politiske partier, virksomheder og organisationer haft så mange mennesker ansat til at påvirke og spinne nyhederne, som de helst vil have dem præsenteret. Amerikanske tech-giganter som Facebook og Google har taget stort set alle de klassiske papirmediers annoncer, som har været med til at finansiere journalisternes løn. Oplagene på papiraviserne falder hurtigere, end de kan nå at omstille sig til en digital økonomi. Alt for mange nøjes med at hente deres nyheder på sociale platforme, som ved Gud ikke er medier.

Det er skidt for demokratiet og for vores sammenhængskraft. Derfor vil jeg i aften opfordre jer til at sige, at I køber journalistisk kvalitetsindhold i medier, fordi I slet ikke kan lade være. Eller tør lade være. Man må gerne være super irriteret på sit medie og bande det langt væk, men man skal bruge det, fordi man selv og samfundet ikke kan undvære det. I har jeres helt eget medie i Flensborg Avis. Den skal I bakke op om, og jeg synes også, at I skal forlange af den, at den ikke bare er jeres menighedsblad, men også ser kritisk på jer som mindretal. Gør I tingene rigtigt?

Bruger I de 493,4 millioner kr. i danske skatte kroner fornuftigt? Det kan godt være irriterende med de kritiske spørgsmål, men uden dem fungerer demokratiet ikke.

Jeg vil slutte med to ting. Det første er at love, at vi på JV fortsat vil deltage helhjertet i det samarbejde mellem JV, sh:z, Flensborg Avis og Der Nordschleswiger, som vi sammen med Simon Faber tog initiativ til at starte i 2013. Og så vil jeg give jer en gave til eftertænkning: Kunstneren Elias Bruus, som var julegaven til 1700 medarbejdere i JFM, og som er hans fortolkning af stormen på Capitol. Plakaten hedder Murder the Media. Jeg håber, I vil være med til at gøre det modsatte og sige "Medier – fordi jeg slet ikke kan lade være".

Mange tak for ordet – jeg håber, I får en fantastisk årsmøde-weekend.